

gives de samme disciplinære regler og reaktioner, som finder anvendelse på udnævnte dommere.

Det vil sige, at det efter udvalgets opfattelse bør være retspræsidenterne og Den Særlige Klageret, der træffer afgørelse i alle disciplinærsager mod fuldmægtige, midlertidigt beskikkede dommere m.v. Udvalget finder, at kompetencen til at indbringe en sag for Den Særlige Klageret for disse gruppers vedkommende bør være hos Domstolsstyrelsen i stedet for hos ministeren. Dette forslag har som konsekvens, at tjenestemandslovens regler om suspension og disciplinærfølgning, herunder reglerne om tjenestemandsførhør, ophæves for retsassessorer m.v.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 304.

4.5.3. Forholdet mellem udnævnte og konstituerede dommere i byretterne

Det har gennem en lang årrække været praksis, at domsmyndighed i byretterne er blevet udøvet ikke blot af udnævnte dommere, men også af dommerfuldmægtige og retsassessorer, som med hjemmel i retsplejelovens § 17 a har fungeret som dommere.

Det fremgår af den undersøgelse, der er omtalt i afsnit 4.2.1., at byretterne, bortset fra de præsidentledede retter, i perioden 1. marts – 30. juni 1995 blev beklædt af dommerfuldmægtige og retsassessorer i ca. 40 pct. af de civile sager og straffesagerne.

Denne ordning adskiller sig markant fra ordningen i andre vesteuropæiske lande og giver efter udvalgets opfattelse anledning til overvejelser ud fra principielle synspunkter om, hvorvidt der bør foreslås ændringer, der udelukker eller begrænser ikke-udnævnte dommers varetagelse af dømmende funktioner.

Selv om ordningen med etableringen af det foreslåede værn mod uansøgt afskedigelse og forflyttelse efter udvalgets opfattelse vil opfylde kravene i Menneskerettighedskonventionen til ikke-udnævnte dommers uafhængighed, er det udvalgets opfattelse, at de hensyn, der ligger bag grundlovens § 3 og § 64, taler for, at domsmyndighed i højere grad, end det hidtil har været tilfældet, udøves af udnævnte dommere.

Udvalget anbefaler derfor, at anvendelse af ikke-udnævnte dommere ved byretterne begrænses til de tilfælde, hvor uddannelsesmæssige hensyn og hensyn til en hensigtsmæssig ressourcudnyttelse taler for, at retsarbejdet varetages af ikke-udnævnte dommere.

Udvalget foreslår som følge heraf, at der oprettes flere dommerstillinger. Udvalget fremkommer ikke med en mere præcis angivelse af, hvor mange yderligere dommerstillinger en gennemførelse af de foreslåede retningslinjer vil indebære, idet dette ville for-

udsætte en gennemgang af de enkelte embeder, som udvalget ikke har haft mulighed for at gennemføre.

Udvalget anfører dog, at opmærksomheden synes at måtte samle sig om de embeder, hvor en betydelig del af retssagsarbejdet varetages af retsassessorer, der har været igennem det sædvanlige uddannelsesforløb, herunder konstitution i landsretten, men som ikke har opnået at blive udnævnt til dommere. Udvalget peger endvidere på, at der vil være embeder, hvor der er sket en sådan udvikling i antallet af indbyggere og dermed antallet af retssager, at dette taler for oprettelse af yderligere dommerstillinger.

Udvalget finder, at det vil være naturligt at inddrage Domstolsstyrelsen i en sådan gennemgang af de enkelte byretsembeder.

Udvalget anfører endvidere, at man er opmærksom på, at der ved konverteringen af dommerfuldmægtig- og retsassessorstillinger til dommerstillinger kan opstå særlige, personlige problemer, såfremt den, der hidtil har udført arbejdet, ikke ansættes i den nyoprettede dommerstilling. Udvalget anfører, at det falder uden for udvalgets kommissorium at tage stilling til, i hvilket omfang dette hensyn bør indgå ved stillingsbesættelsen, men udvalget peger dog på, at det vil være naturligt at overlade løsningen af dette spørgsmål til Dommerudnævnelsesrådet.

Om forholdet mellem udnævnte og konstituerede dommere i byretten henvises i øvrigt til betænkningen side 305-308.

4.5.4. Sagsfordelingen mellem dommere og andre jurister i byretterne

Kompetencen til at bestemme rammerne for sagsfordelingen

Efter de gældende regler er det Justitsministeriet, som afgør, om der kan meddeles »fast« sagskonstitution til dommerfuldmægtige/retsassessorer til det, som bestemmelsen i retsplejelovens § 17 a definerer som »de øvrige dommerforretninger«, dvs. de egentlige retssager.

Det er udvalgets opfattelse, at det vil være bedst stemmende med de hensyn, som er indeholdt i Menneskerettighedskonventionens artikel 6, at kompetencen til at meddele og tilbagekalde disse faste konstitutioner til at beklæde retten placeres hos domstolene selv.

På den baggrund anbefaler udvalget, at kompetencen til at afgøre, i hvilket omfang og i hvilke sager det enkelte dommerembedes fuldmægtige og retsassessorer skal beklæde retten, henlægges til chefen for det enkelte embede, som herefter får de samme ledelsesmæssige beføjelser, som andre chefer i såvel offentlige som private virksomheder har. Hermed